І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 39. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 1, 1972 No. 39. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 29-го лютого 1972

В АМЕРИЦІ

ЗАПУСК КОСМІЧНОГО КОРАБЛЯ „ПІОНЕР-10" з Кейп Кеннеді тимчасово відкладений, бо в тому районі відбувалася велика буря і, крім того, був пошкоджений електричний кабель. „Піонер-10", який має летіти впродовж двох років до найбільшої плянети нашої сонячної системи — Юпітера буде випущений незабаром. У 1973 р. випустять для вивчення Юпітера ще один космічний корабель. Розробляються пляни запуску в 1973-4 роках космічного корабля типу „Марінер", який матиме завдання пролетіти між плянетами Венерою і Меркурієм та зібрати там різні відомості, а на 1976 рік заплянована запуск космічної лябораторії, яка мала б осісти на Марс й повідомити, чи там є якесь життя.

У ВАШИНГТОНІ ПОСТАЛА НОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ під назвою „Група Дії", складена виключно із людей старшого віку, пенсіонерів, які є фахівцями з різних ділянок знань і практики. „Групу Дії" зорганізував Ралф Нейдер, який трохи раніше зформував дві інші подібні групи із старших віком науковців і практиків, для досліджень над реформами і для медичних досліджень. Ралф Нейдер вважає, що старші віком люди від 60-ти років і вище можуть ще добре послужити різним справам, коли їх відповідно зорганізувати. У ЗСА є тепер 20 мільйонів 60-річних і вище та 25 мільйонів осіб, яким минуло 50 років життя.

ПІСЛЯ ВІДВІДИН ВОСЬМИ ВЕЛИКИХ МІСТ совєтська делеґація, складена з інженерів - будівельників від'їхала до СССР. Найбільше вразила членів делеґації „простота конструкцій" високих будинків у американських містах. Група приїздила до ЗСА на базі приватних відвідин, Державний Департамент видав їй тільки дозвіл на в'їзд. Група американських будівельників, архітектів та інженерів відвідувала СССР у 1970 році.

АРҐЕНТИНСЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ усі фінансові операції на території країни в закордонній валюті. Така валюта має бути виміняна на арґентинські гроші. Не відомо, на який час ця заборона буде дійсною.

НА АЛЯСЦІ ЗАРЕЄСТРОВАНО ЗЕМЛЕТРУС середньої сили, який не завдав шкоди шляхам чи будовам. Його центр знаходився приблизно на віддалі 500 миль на південний захід від Енкореджу. Невеликі землетруси на Алясці для місцевих жителів — це майже звичайне явище, і вони не звертають особливої уваги на малі коливання землі.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД У БРУКЛІНІ, Н. Й., ВІДКИНУВ рішення Стейтового вищого суду, за яким могло б дійти до заборони абортів у Нюйоркському стейті в муніципальних шпиталях. Але професор права із Фордгемського Університету Роберт Бирн повідомив, що він передасть цю справу на розгляд Стейтового Апеляційного Суду. Проф. Бирн вважає, що дозвіл на аборти до 24 тижнів від початку вагітности є протиконституційним.

ПРОВІДНИКИ НЕҐРІВ У НЮАРКУ, Н. ДЖ., І ШІСТЬ ЛЕТУНСЬКИХ КОМПАНІЙ прийшли до згоди в питанні затруднень чорних робітників на летовищі. Вирішено, що Нюаркське летовище виділить значні фонди для відповідного вишколу робітників - неґрів, а потім докладе зусиль, щоб дати їм працю.

У СВІТІ

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ ЩЕ ЗАЛИШИЛИСЬ 5 американських журналістів. Більшість з-посеред 85-ох журналістів, які товаришили президентові Ніксонові до Китаю, внесли прохання на продовження їм китайської візи, але китайці вибрали з-поміж них тільки 5-ох.

У В'ЯЗНИЦІ В КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ Є ще три американці, засуджені на довготермінові кари за „шпигунство". За пресовими вістками — президент Ніксон згадав про них у своїх розмовах з Джоу Ень-лаєм. Вислід не відомий, але припускають, що китайські власті внедовзі звільнять їх, щоб виявити „жест доброї волі".

ЧЖОУ ЕНЬ-ЛАЙ ВІДВІДАВ през. Ніксона перед відлетом Ніксона з Шанхаю в його помешканні і ще одну годину перевів із Ніксоном на розмові віч-на-віч. На летовищі Чжоу Ень-лай — після відлету Президента — залишився ще 10 хвилин, розмовляючи з американськими журналістами. Вони стверджують, що той комунокитайський прем'єр був у дуже доброму настрої, очевидячки вдоволений вислідом відвідин Ричарда Ніксона. Звернувшись до асистента державного секретаря для далекосхідніх справ, Маршалла Ґріна, який просто з Шанхаю мав летіти до Японії, щоб там з'ясувати висліди відвідин Ніксона в Китаї, Чжоу Ень-лай сказав: „Ви маєте дуже важку працю".

БРИТАНІЯ ХОЧЕ ПОЛІПШИТИ свої взаємини з Еспанією. Брітійський міністер закордонних справ Алек Даґлес Гюм полетів до Еспанії на розмови з генераліссімусом Франсіско Франком, визначеним його наступником князем Хуаном Карльосом, міністром закордонних справ Грегоріо Льопезом Браво і іншими. Головні теми для обох тих держав затяжний спір між Британією і Еспанією за Ґібралтар і загроза збоку совєтської фльоти на Середземному морі.

ПАПА ПАВЛО VI СТУРБОВАНИЙ, що у Римі — замало церков. Хоч Рим має їх кругло 500, проте вони здебільша в одній центральній дільниці, а на передмістях, які щораз розбудовуються, є тільки невеликі й тимчасові каплиці.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ВІДКИНУВ пропозицію Америки, щоб розмови з Ізраїлем вести за зразком, що їх покійний американський дипломат Ралф Бонч відбув у 1949 р. на Кіпрі про перемир'я після першої ізраїльсько - арабської війни: щоб тепер делеґації Ізраїлю і Єгипту перебували на окремих поверхах одного готелю у Ню Йорку, а посередником між ними був асистент державного секретаря для справ Близького Сходу Джозеф Сіско. Анвар Садат заявив, що за єдиного посередника в цій справі він визнає шведського дипломата Гуннара Яррінґа, делеґованого до цієї місії Радою Безпеки Об'єднаних Націй у 1967 році.

ПОЛІЦІЯ У ВЕНЕЦІЇ ВІДНАЙШЛА вкрадені образи вартости коло двох мільйонів дол. Ті мистецькі скарби загарбано з музеїв та приватних збірок. Поліція заскочила злодіїв, як вони навантажували скрині з поверх 60 образами на моторовий човен, але — на жаль — злодії встигли втекти моторовим човном, залишивши скрині на березі.

УНСОЮЗ І ВЕЛИКА ГРОМАДА СУПРОВОДИЛИ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК СВ. П. ПЕТРА ПУЦИЛА

Впродовж чотирьох днів, від п'ятниці 25-го до понеділка 28-го лютого, прощали представники УНСоюзу та українська громада Чикаго бл. п. Петра Пуцила, головного касира УНСоюзу і касира УККА та довголітнього діяча численних українських організацій Чикаго. Після ненадійної смерти Покійного в середу 23 лютого, була спершу відправлена панахида біля домовини бл. п. Петра Пуцила в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Ірвінґтоні, Н. Дж. і там після церковних відправ прощали Покійного та склали вислови співчуття його рідні: головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, кол. головний касир і почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян, екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко, редактор „Свободи" Антін Драган, фінансовий секретар „Провидіння" інж. Роман Кравців, заступник гол. предсідника УНПомочі Лев Футала та всеч. о. Л. Лавринюк. Опісля тлінні останки бл. п. Петра Пуцила перевезено до Чикаго, де в похоронному заведенні Роздільського по кілька сотень представників українських установ та громадян Чикаго взяли участь в кожній панахиді та вкінці в похороні Покійного.

Сл. п. Петро Пуцило

В неділю вечором зібрались в похоронному заведенні численні представники Головного Уряду УНСоюзу та близько трьох сотень приятелів Покійного і громадян Чикаго, щоб віддати йому останню прислугу та скласти вислови співчуття Його опечаленій родині. Панахиду відправив того вечора о. Юліян Катрій, ЧСВВ, а прощальне слово виголосив один із найближчих приятелів Покійного, інж. Степан Куропась, кол. заступник гол. предсідника а тепер почесний член Головного Уряду УНСоюзу.

Три сотні осіб зібралося в понеділок ранком у похоронному заведенні, щоб відпровадити тіло Покійного на вічний спочинок. Разом з родиною бл. п. Петра Пуцила, його дружиною Стефанією дочкою Іванною з мужем Джералдом Мей, сином Норманом, мамою Анною, братом Стефаном, сестрами Євою Фесат і Норою Борис та старенькими тестями Розою і Николаєм Гуманяками, вислухали панахиди представники УНСоюзу головний Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник гол. предсідника і рек. секретар Володимир Сохан, голова Контрольної Комісії мґр Іван Ґеврик, головні радні Тарас Шпікула, Анатолій Дорошенко, Мирон Куропась, Євген Репета та Андрій Джула, почесні члени Головного Уряду інж. Степан Куропась, Володимир Дідик, Іван Іванчук та Володимир Гірняк, і союзовий діяч-піонер з Канади Павло Дуда та адв. Роман Максимів — репрезентант УНСоюзу перед канадійськими властями. В похороні взяли теж участь представники інших українських братських союзів, а саме голова Виконавчого Комітету Українського Робітничого Союзу Антін Батюк, та радний Теофіль Бак-Бойчук і головний радний Української Народної Помочі Мирон Левицький.

За домовиною з Покійним вирушила валка авт до місцевої української католицької церкви Рождества Пресвятої Діви Марії, де о. д-р Юліян Катрій відправив спершу панахиду, а потім Службу Божу, в часі якої співав дяк цієї церкви Іван Кравчишин, приятель і кол. співробітник Покійного в чикаґівській громаді. Іван Кравчишин теж служив при останній відправі над домовиною бл. п. Петра Пуцила на цвинтарі, що її провів о. Теодозій Ґреб, парох церкви

(Закінчення на стор. 3-ій)

Тисячі людей у Західній Вірджінії чекають на допомогу

Мен, Зах. Вірджінія. — Після суботньої катастрофи, коли водами з проламаної греблі знесло багато поселень в долині Боффало Крек, рятувальні команди все ще розшукують тіла загиблих людей. Дотепер нараховано 66 трупів, але ще яких 350 осіб не можуть віднайти і не знають, що з ними сталося. Розшуки відбуваються в районі до 20 миль. У кількох місцях маси води поруйнували не тільки будинки, а й залізничну колію — подекуди позривано навіть рейки із шпал. У Мен гайскул відкрито рятувальний центр, де люди одержують харчі та іншу необхідну допомогу і де можуть провести ніч. Загалом без даху над головою залишились 5 000 осіб. Власники копальні міді в тому районі визнали, що, можливо, відпрацьовану породу зсипали не так, як було потрібно по закону, і тому її зрушила вода, що й призвело до катастрофи. Але віце-президент Піттстон компанії заявив людям, що це була насправді „Божа воля", такий трагічний випадок. Федеральний уряд і стейтові власті підготовляються до широкої і всебічної допомоги потерпілим.

У Ню Йорку й околицях дещо зросли кошти прожиття

Вашинґтон. — У всій країні кошти прожиття підвищились у минулому місяці дуже незначно, на 0.1 відсотка, але почало дорожчати м'ясо. Через зниження вартости доляра тепер доводиться, наприклад, платити 12 дол. 32 центи за товар, який у 1967 році коштував рівно 10 долярів. У Ню Йорку й околичних місцевостях кошти прожитку підвищились на 0.3%, головно через підвишку цін на м'ясо й м'ясні продукти та через підвишку оплати за транпорт. Якщо порівнювати з 1967 роком, коли житель Ню Йорку витрачав на транспорт 10 долярів, то тепер він мусить витратити 16 дол. 24 центи. У місяці січні сподівалися більшого підвищення цін, ніж це мало місце, бо відпадала обов'язуюча законом контроля чи „заморожування" цін і заробітків.

Якщо порівнювати сучасну вартість американського доляра з його вартістю в 1967 році, то тепер 1 доляр має вартости всього 81 цент.

ВЕРНУВШИСЬ З КИТАЮ — НІКСОН СТВЕРДЖУЄ УСПІХ СВОЄЇ ПОДОРОЖІ

Вашинґтон. — Президент Ричард Ніксон вернувся з своєю дружиною та почетом в понеділок 28 лютого ц. р. о год. 9:15 вечером на летовище Ендрю у Мериленді під Вашинґтоном, відбувши останній етап своєї подорожі у 7-миґодинному леті з Енкореджу на Алясці. На летовищі очікувала його велика група яких 5 000 осіб — всі члени Уряду під проводом віце-президента Спіро Еґню, члени штабу Білого Дому, весь дипломатичний корпус за винятком тільки амбасадора Вільного Китаю Джеймса Шена, лідери обох палат Конгресу й запрошені державні службовики. Президента привітала військова оркестра, а віце-президент Еґню виголосив коротке привітальне слово. Президент відповів 10-хвилинною промовою, в якій підкреслив, що він встановив у Пекіні „базу під будову миру". Він запевняв, що проголошений у Шанхаї комунікат правильно віддзеркалює хід і вислід його розмов з комунокитайськими лідерами. У тих розмовах, мовляв, „не зроблено ніякої тайної угоди". На адресу союзників і противників Америки. Президент заявив, що „ми погодились були не говорити про долю інших країн поза їх спиною і ми цього не робили у Пекіні". Президент заявив з притиском, що „З'єднані Стейти не виреклися ніяких своїх зобов'язань супроти інших країн". „Ми не тільки закінчили тиждень наполегливих розмов на найвищому рівні, але встановили також процедуру, як маємо продовжувати дискусії в майбутньому. Ми продемонстрували, що народи, які мають глибокі й основні розбіжності, можуть навчитись дискутувати ті розбіжності спокійно, розумно й одверто, без роблення компромісів щодо принципів... Найпершою ціллю цієї подорожі було відновлення комунікації з Народною Республікою Китаю після ґенерації ворожости і ту ціль ми осягнули..." Наприкінці своєї промови Президент, згадавши про відданість китайських лідерів їхній комуністичній системі правління підкреслив, що прилетівши з Китаю, як раніше вертався був з інших подорожей, що їх перевів до яких 80 країн світу, „вертаюся до Америки із ще сильнішою вірою у нашу систему правління". Президент прославляв велич цієї країни, волю і можливість поступу 200 мільйонів американських громадян. „Я освідомив знову, яка це прегарна країна. І сьогодні моя молитва і моя надія та, що у висліді цієї подорожі наші діти матимуть кращі шанси вирости у мирному світі". На вівторок 29 лютого були передбачені звіти Президента членам Уряду та конґресовим лідерам. Цілий приїзд Президента і привітання його та промову Президента передавано через радіо-телевізію.

ЗСА заспокоюють Японію, — Москва перестала мовчати про Пекін

Токіо. — Асистент державного секретаря для далекосхідних справ Маршалл Ґрін і спеціяліст справ Далекого Сходу, член штабу Крайової Ради Безпеки Джон Голдридж, який разом з президентом Ніксоном і Генрі Кіссінджером брав участь у всіх розмовах з Чжоу Ень-лаєм, прибули безпосередньо з Шанхаю до Токіо, де відбули спершу довгу розмову з японським міністром закордонних справ Такео Фукуду й опісля з прем'єром Ейсаку Сато. Вони привезли для японського прем'єра відручного листа від президента Ніксона. Той лист, як і їхня персональна місія мають на цілі заспокоїти острах Японії, наче б під час відвідин президента Ніксона в Китаї були пошкоджені японські інтереси. Президент Ніксон і названі високі урядовці запевняли японських лідерів, що Америка далі зберігає і підтримує свою приязнь з Японією. — Водночас Москва змінила своє вороже становище до американсько-китайських відносин. Перервавши попередню холодну мовчанку — совєтська преса принесла широке звідомлення про відвідини Президента в Китаї та перестала твердити про „злигування" Америки з Китаєм на протисовєтській базі. За комунікатом ТАСС-а китайсько-американський комунікат, проголошений у Шанґаї признає існування „основних розбіжностей між Китаєм і ЗСА" щодо різних справ закордонної політики та їхніх державних систем. На зміну тактики Москви вказував теж той факт, що совєтський амбасадор у Вашинґтоні Анатолій Добринін виїхав назустріч Президента на Ендрю-летовище.

Президент-марксист д-р Алленде намагається контролювати Чілійський Університет

Сантіяґо. — Ліва урядова коаліція під проводом президента - марксиста д-ра Сальвадора Алленде продовжує свої намагання контролювати найбільший у країні Чілійський Університет у Сантіяґо. Для цього з урядових кіл висунули свого кандидата на пост ректора університету — незалежного науковця - економіста Феліпе Герреру, колишнього члена Соціялістичної партії і особистого приятеля д-ра Алленде. Він був координатором для підготови міжнародної конференції економістів з 139 країн, що відбудеться в квітні з рамени ОН, але зрезиґнував, щоб мати вільні руки й кандидувати на пост ректора. Боротьба за контролю над Чілійським Університетом триває між комуністами і антикомуністами від осени 1970 року, коли д-р Алленде прийшов до влади шляхом перемоги у виборах. Минулого літа ліві сили програли вибори на той пост, найвищий в керівництвом університетом, і ректором був обраний представник опозиційної Християнсько - Демократичної партії д-р Едґардо Бонінґер. Але тоді ж марксисти зуміли здобути більшість і почали контролювати 100-членну університетську Раду. Від того часу між ректором і Радою немає співпраці, а до особливих сударів дійшло у висліді намагання уряду обернути у-т у політичне знаряддя. Незабаром Чілійський Університет розпочне набір 20 000 студентів. Але перед цим вирішили зрезиґнувати і ректор, і університетська Рада, 27 квітня студенти й адміністрація університету будуть вибирати нового ректора і нових членів до університетської Ради.

В записці з України подають нові прізвища заарештованих й інформують про суд

У переданій з України й одержаній тут записці подані інформації про проведені у Львові і в Києві арешти і названі деякі дальші прізвища заарештованих. Згідно із цими даними, арешти розпочалися 12 січня 1972 року. У Львові були арештовані: Ірина Стасів - Калинець — жінка поета Ігоря Калинця, Стефа Шабатура — художниця, працювала в ділянці мистецьких килимів, Вячеслав Чорновіл, Михайло Осадчий, Стефа Гулик — працівниця Товариства охорони пам'ятників, мати 8-місячної дитини, Іван Гель — журналіст, Грицько Чубай — художник - декоратор в театрі ім. Заньковецької. Із арештованих у Києві названі: Іван Світличний, Василь Стус, Євген Сверстюк — автор „Собору в риштованні", Олег Сергієнко, Леонід Селезненко, Микола Шумук, Зіновій Антонюк, о. Романюк — зі Станиславова, Зіновія Франко — донька письменника Тараса Франка і внучка Івана Франка, від кількох уже років без праці, подібно, як Ірина Стасів -Калинець, Леонід Плющ — інженер - математик, Іван Дзюба — був пізніше випущений, Микола Плахотюк та Минайло — перше ім'я невідоме. Всім арештованим закидають порушення 62-ої статті кримінального кодексу УССР. КҐБ заповідає, що суд буде прилюдний і що на судову залю буде допущений „народ". Побачення з ув'язненими і будь-які передачі для них заборонені.

В Ню Йорку „вибрав свободу" совєтський громадянин, перекладач в ОН

Ню Йорк. — В понеділок 28 лютого ц. р. до двох американських поліцистів на одній із вулиць Квінсу підійшов совєтський громадянин Міхаїл Б. Бєлов і — назвавши себе — заявив їм про своє бажання одержати право політичного азилю. Після відведення його до поліційної станиці, викликані службовці Еф-Бі-Ай та Еміґраційної і Натуралізаційної Служби встановили, що Бєлов не був членом совєтської місії до ОН, але був тільки привезений із Совєтського Союзу і призначений як перекладач для праці в ОН. Речинець його перебування у ЗСА вже кінчився і незабаром він мав від'їхати до СССР. Бєлов перебував у ЗСА із своєю жінкою і донькою. Бєлов закінчив оплачувану з фондів ОН школу перекладачів у Москві в 1967-1968 роках. Перед тим, в 1950-1956 роках, вчився у московському Інституті Міжнародних Взаємин і потім працював, як один з редакторів совєтської пресової агенції ТАСС. Під час переслухання Бєлова встановлено, що він не мав ніякого відношення до заарештованого недавно за шпигунство члена совєтської делеґації до ОН Маркелова. Бєлова розпитував також у присутності службовців Еф-Бі-Ай атташе совєтської місії до ОН Юрій Петров, намагаючися переконати його, щоб він вернувся до Совєтського Союзу. Не зважаючи на всі переконування, Бєлов вирішив таки просити уряд ЗСА про право азилю.

Видано працю проф. В. Плюща з історії української медичної науки

Мюнхен. — У видавництві Української Вільної Академії Наук у Німеччині появилася перша книга великої праці відомого українського лікаря й дослідника історії української медицини проф. Василя Плюща п. н. „Нариси з історії української медичної науки та освіти". Охоплює ця перша 342-сторінкова книга час від початків української держав ности, значить, від княжої доби по кінець 18 сторіччя. В окремих розділах праці насвітлений розвиток української медицини в різні періоди історії, зокрема в княжу і в козацьку добу, і згодом в часі існування і діяльности Києво-Могилянської Академії та інших шкіл 18-го сторіччя, особливо ж львівських та єлисаветградської медичних кіл. Зокрема широко висвітлена справа провідної участи українських лікарів і вчених медиків у розвитку російської медичної науки й освіти і в організації лікарень та шпиталь кол. Російської імперії. Зібрані в праці також енциклопедичні дані про найвидатніших українських лікарів. Завершується ця перша книга історії проф. В. Плюща списком першоджерельних праць до історії медицини в Україні, реєстрами дисертацій українських медиків 18 сторіччя в закордонних університетах і в їхніх друкованих — закордоном та на Україні і в Росії праць, списком рукописних праць укр. медиків учених, що зберігаються в різних архівах світу, основною бібліографією теми та індексом. Попереджений цей перший том праці проф. В. Плюща його ж вступним словом і передмовою проф. Наталії Полонської - Василенко, в якій підкреслена вага важливість такої праці для історії української науки. Проф. Василь Плющ живе тепер у Німеччині і є автором численних праць із своєї ділянки, в тому також розділу про „Народне здоров'я" у у другому томі англомовної Енциклопедії Українознавства. Він продовжує працювати над історією української медицини 19 і 20 сторіч. Професор Василь Плющ, народжений 1902 року, був професором і керівником науково - дослідних медичних іститутів у Києві, є дійсним членом НТШ й УВАН, в 1947-1953 роках очолював, як голова, Центральне Представництво Української Еміґрації в Німеччині (ЦПУЕН).

Козак Методій П. Петренко, інженер, помер на Флориді

Ст. Петерсбурґ, Флорида (П. П.) — 26 лютого ц. р. помер тут 82-літній козак, інж. Методій Павло Петренко. Покійний народився у Івахнівці біля Полтави в Україні. Інженерські студії покінчив на Україні. Під час 1-ої світової війни був старшиною артилерії. Як член відомої Української Республіканської Капели під диригентурою проф. Олександра Кошиця відбув турне по ЗСА, Европі, Південній Америці й Мехіко. У 1922 р. М. Петренко поселився на стало в Ню Йорку. Рік пізніше він одружився з Марією Антоанетою Фольґіс і працював у Тексаській фірмі аж до своєї емеритури до 1956 р. Був членом 171-го Відділу УНС. Осиротив дружину Марію, сина Ігоря, доньку Лідію Франк і велику родину. Тлінні останки Покійного перевезено до Бавнд Бруку, де в п'ятницю, 3-го березня о год. 9-ій перед полуднем відправляється заупокійні Богослуження і опісля відбудеться похорон на місцевому Українському Православному Цвинтарі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пам'яті людини, що мала свою думку

Життя і смерть — нерозлучні поняття. Все, що живе, раніше чи пізніше мусить умерти. І хоча смерть є такою ж самозрозумілою, як і життя, і хоча кожний її очікує, не знаючи ні дня ні години, коли вона прийде, трапляється, що приходить зовсім несподівано. Це трапилося і з св. п. Петром Пуцилом, головним касиром Українського Народного Союзу, касиром Українського Конґресового Комітету та взагалі одним із найбільш популярних діячів з-поміж народженого в Америці українського покоління, що помер минулої середи, 23-го лютого, може за яку годину після того, як встав від свого робочого стола в Головній Канцелярії УНСоюзу і був у дорозі додому.

Навряд чи є між нами людина, яка бере участь в громадському житті або тільки ним цікавиться і яка не знала б особисто св. п. Петра Пуцила чи не була б знайома з його численними виступами на різних форумах. Він же ж, завдяки своєму батькові - піонерові, був „записаний" в Українському Народному Союзі, отже в українській громаді, вже від його дитинства. Принагідно Покійний з великим пієтизмом згадував зусилля своїх батьків, щоб він вивчив рідну українську мову, якою бездоганно володів у слові і письмі, щоб познайомити його з рідними традиціями, звичаями та рідними установвами, зокрема Церквою і УНСоюзом, велику пошану і відданість для яких він мав уже — можна сказати — у своїй крові.

Не диво, що коли трапилася нагода працювати в рідній установі, насамперед у Щаднично - Позичковій Спілці „Тризуб" у Чикаго і опісля в УНСоюзі, він цієї нагоди не прогаяв, хоча зі своїми кваліфікаціями і досвідом міг зайняти передове становище в американських установах, включно з федеральними, в яких раніше працював.

Одною з найбільших прикмет св. п. Петра Пуцила було те, що він завжди мав власну думку і одверто та сміливо її висловлював, без уваги на те, чи це кому подобалося, чи ні. Вистачить переглянути його друковані і „Свободі" звіти, насамперед як головного контролера й опісля як головного касира. Свого часу в „Свободі" часто друкувалася рубрика: „Петро Пуцило каже". Це та прямолінійність, якою відзначаються тільки великі мужі. Таким був Петро Пуцило, який своїм життям, своїм характером і вчинками заслужив собі на вічну пам'ять.

Сказане і промовчане

В офіційному комунікаті, проголошеному наприкінці однотижневих відвідин президента Ніксона у Пекіні, сказано багато, але найважливіше те, чого там не сказано. Натякнули на це сам Ніксон і фактичний режисер тих відвідин та нарад Генрі Кіссінджер: куди важливіше те, що станеться в майбутньому, ніж те, про що мова у комунікаті.

Отож Ніксон і Чжоу Ень-лай дотримали слова: ні один не поступився зі своїх принципів. У комунікаті знову потверджено взаємосуперечні становища обох сторін супроти В'єтнаму, Японії, Тайвані (Формози). В єдиному пункті щодо Пакістану й Індії обидві сторони заявились за збереження між ними миру, чи пак перемир'я, і відкликання військ з чужої території, але промовчано Бангладеш, що можна інтерпретувати як згоду на визнання держави Бангладешу, якщо Індія відкличе звідтіль свої війська. Заповідь Ніксона, що ЗСА відкликатимуть свої війська з обширу Тайвані „в міру покращування ситуації", себто в міру нав'язування якихсь розмов між Пекіном і Тайпеєм про „мирне вирішення" тієї проблеми, прикра для Вільного Китаю, але по суті не змінює ситуації: бо неєповна 10.000 американського війська в обширі Тайвані були й так тільки символічним доказом на „приявність" там Америки, а Сьома фльота залишається у Формозькій протоці і загороджує шлях комуністам до збройного „визволення" Тайвані.

„Майстерштиком" є той комунікат, який, попри ствердження всіх наявних розбіжностей, назвів у підсумках згоду обох сторін на ступневу „нормалізацію" взаємин, неіснуючих впродовж щонайменше 22-ох років. Майстерштиком було повне промовчання найважливішого, що цікавить, турбує і хвилює обидві сторони: Советського Союзу, начебто його не було і начебто він своїм агресивним імперіялізмом не загрожує ані Китаєві, ані Америці. Ясно, що в 15-годинних офіційних розмовах Ніксона з Чжоу Ень-лаєм, не рахуючи розмови з Мао Тсе-тунґом та розмов під час проходів і бенкетів, вони не могли не говорити про СССР і не узгіднювати своїх позицій. Коли у травні ц. р. Ніксон має полетіти до Москви, то обидві сторони вирішили найкраще про Москву в комунікаті взагалі не говорити, але це ще не значить, що про неї не було мови.

В. С-ко

ПРОВОКАЦІЯ — ГОЛОВНА ЗБРОЯ КҐБ

В арсеналі советської зброї, поруч танків, мінометів і атомових бомб, провокація завжди відігравала першорядну ролю. І власне вона, провокація, як перша найбільш дійова зброя, появилася в тому арсеналі.

Ленін не раз казав своїм учням і однодумцям, що для осягнення революційних цілей не вільно нехтувати ніякими засобами [illegible]гією, брехнею, ну, і, звичайно, провокацією, хоч про це, із зрозумілих причин, ніколи не [illegible] і прилюдно не заявляв.

В історії большевицької партії з провокаціями і провокаторами зустрічаємося ще на самих її початках. Після Лютневої революції 1917 року спеціяльна комісія Тимчасового Уряду, створена з визначних правників, політичних діячів та істориків, досліджуючи архіви „охранки", виявила виразні сліди співпраці з царською політичною поліцією Йосифа Сталіна - Джуґашвілі, пізнішого большевицького комісара освіти Анатолія Луначарського і ще кількох „твердокам'яних" большевиків. Що робили вони в „охранці"? Чи не працювали там з доручення Леніна? А може це були „двійчяки" на образ і подобу керівника есерівської Бойової Організації Євно Азефа, що підготовляв убивства губернаторів, одночасно віддаючи виконавців тих убивств у руки поліції?

Для члена Державної Думи в Петербурзі Малиновського, що виступав там від імени большевицької фракції, промови писав сам Ленін. Згодом виявилось, що був цей представник большевиків співробітником „охрани". Ленін, очевидно, про подвійну ролю Малиновського не здогадувався, алеж чи не був цей провокатор і зрадник вихований в створеній Леніним атмосфері аморальности?

Близькі до Леніна і Сталіна люди пригадували, що обидва вони уважно студіювали політичний трактат італійського письменника XУI століття Ніколло Макіявеллі „К н я з ь", який не зупиняється перед кривоприсягою, віроломством, убивствами, лицемірством і, очевидно, провокацією для досягнення своїх цілей. Карл Маркс характеризував макіявеллізм як здійснювану підступними, провокаційними методами політику для встановлення сильної диктаторської влади.

Як одну з дефініцій слова „провокація" с о в єтський Словник іншомовних слів (в-во Політичної літератури УРСР, Київ, 1955) подає ось таке: „Зрадницька діяльність таємних аґентів, що проникли в революційні організації з метою інформувати політичну поліцію про діяльність революціонерів, видавати поліції кращих працівників, а також з метою підбивати революційні організації на такі дії, які ведуть до їх розгрому. Провокація — один із основних методів діяльности політичної поліції буржуазних країн".

Алкже — „буржуазних країн"! З цієї цитати виходить, що КҐБ — це щось ніби харитативна організація, яка всіми цими брудними справами ніколи не займалась і не займається. І це не в СССР, а деінде створено нечувану в історії людства сітку взаємного шпіонажу і донощицтва, виплекано сотні тисяч провокаторів, що, немов тіні, невідлучно супроводять кожного советського громадянина аж до могили.

Наведену вище дефініцію слова „провокація" широко почали стосувати большевики з перших же днів революції, коли ще існували небольшевицькі партії і угруповання. Цією методою вони цілковито зліквідували пізніше антибольшевицьке підпілля.

Першою широко закросною провокацією советської політичної поліції був судовий процес т. зв. Промпартії (Промислової Партії), що нібито діяла в СССР з 1926-го до 1930 року. Промпартія, очолювана інженерами Рамзіним, Пальчинським та ін., як „доказано" на процесі, нібито зв'язана була з французькою розвідкою і ставила собі за ціль повалення советської влади і реставрацію капіталізму в Росії. Пізніше чекісти - перекинчики у своїх ревеляційних зізнаннях ствердили, що це був початок спровокованого погрому старої технічної інтеліґенції.

У 20-30-их роках широкою хвилею перейшли в СССР голосні процеси проти колишніх меншовиків та есерів, троцькістів, численних українських „підпільних організацій", розкритих советськими органами безпеки. В більшості випадків це було ділом рук провокаторів, що в такий спосіб, з одного боку, застрашували „советських людей" і правлячу верхівку небезпекою „контрреволюції", а з другого — оправдували своє існування в очах хлібодавців.

Розпаношена провокаційна діяльність ҐПУ - НКВД спричинилась до того, що навіть розгромлену в 1930 році СВУ — Спілку Визволення України, очолювану цвітом української інтеліґенції, дехто з непоінформованих і нібито об'єктивних осіб уважав і досі вважає за організацію, спрепаровану самими чекістами, хоч навіть на еміґрації ще залишилися в живих колишні члени СВУ. І так здезорієнтовано громадську думку в СССР, вже придушену терором і дезінформаціями.

Широке поле для діяльности советських провокаторів розкрилось після другої світової війни, з початком „культобміну", туристичного руху і дозволеними для „бродячих собак" відвідинами рідних в Україні та інших „республіках" СССР.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Омелян Пріцак

ТЕОРІЯ, ЩО СТОЇТЬ ЗА КОНЦЕПЦІЄЮ УКРАЇНОЗНАВЧИХ СТУДІЙ

(5)

Але справа в тому, що навіть дійсні члени Імператорської Академії Наук тоді з гордістю приймали номінацію на членів НТШ. Як тільки перша російська революція 1905 р. війнула свіжим повітрям, власне члени Імператорської Академії Наук, що були заразом членами НТШ, подали свою авторитетну, історичного значення записку про те, що українська мова не наріччя, а самостійна літературна мова, якою продукуться важливі наукові здобутки, і що українська культура та національна ідентичність це не якась інтриґа чужої розвідки, а необхідна, реальна справа.

УІІІ

Кожна інституція повинна точно знати, яке її основне завдання, що в ньому (завданні) є справою центральною, а що марґінальною, другорядною.

Ніж, без сумніву, дуже потрібний інструмент. Але є різні ножі: металеві для дуже тонких медичних операцій і дерев'яні для розтинання книжок. І коли лікар узявся б до делікатної операції, вживаючи дерев'яного ножа, досконального для розтинання книжок, він, очевидно, свого завдання не міг би виконати.

Є різні університети в Америці й Канаді, на різному рівні; деякі не кращі від старших кляс колишньої крайової гімназії.

Але завдання Гарвардського центру українознавчих студій — створити базу не для стосованої науки („для пропаґанди"), а для чистої науки в українознавчих дисциплінах. Щоб це було можливе, треба в першу чергу порядком дуже строгої селекції вибрати групу найкращих, найздібніших молодих людей, піклуватися ними, як оком, всесторонньо підготувати їх до того важливого завдання, а разом з тим створити їм атрактивний варстат праці.

Тому голова К о мітету прийшов до переконання, що треба в першу чергу відновити, а то й створити для українознавчих дисциплін семінари (варстати праці) европейського типу.

Америка досі не потребувала плекати наукового доросту, і тому не створено тут відповідних органів. Американські університети досі могли імпортувати вже готових науковців з Европи.

Отже, створено перший, загальний семінар українознавчих студій із своїм приміщенням і своєю спеціяльною бібліотекою.

Як тільки матеріяльні обставини дозволять, один спільний семінар побільшиться ще двома, а то й трьома спеціяльними семінарами для історії, літератури і мови.

Комітет Українознавчих Студій має, очевидно, багато завдань, але оце завдання — готовити науковий доріст на базі селекції — основне завдання. На ньому ми мусимо концентрувати всі наші, досі ще обмежені, можливості та зусилля.

Виклади і викладачі з нашої точки зору добрі тільки тоді, коли вони можуть допомогти ростові цієї нової елітарної ґенерації українських учених.

Також наша видавнича програма концентрується на потребах отієї нашої майбутньої наукової еліти.

На щастя, це не лише теорія. За короткий час — неповні три роки — ми зібрали біля себе гурт з понад десятьох молодих талановитих людей (Грушевський за 20 років випустив не більше як 14 докторів), які не тільки вчаться, складають іспити, але й вже почали свою власну творчу наукову діяльність. Їх орган „Рецензія" вже почав здобувати міжнародне визнання в науковому світі. Науковці багатьох країн нетерпеливо очікують на появу нового зошита „Рецензії", як на це вказують численні листи.

До кінця наступного академічного року будуть закінчені і підуть до друку принаймні п'ять докторських дисертацій з українознавчих дисциплін. Я не сумніваюся, що й ці дисертації здобудуть також визнання в міжнародному науковому світі. А коли пляново, спільним зусиллям усе поновлюючої себе, матеріяльно забезпеченої групи молодих учених (не одної особи) всі основні проблеми науки про Україну будуть атакуватися і публікуватися у престижевих виданнях, визнаних міжнародною наукою, тоді база для української ідентичности буде створена, а пошана всього світу до української науки знов запевнена.

Не треба буде писати розпачливих листів до різних редакцій про „українську правду", листів, звичайна доля яких — мандрівка до копіїв.

Але до такого стану ще далека дорога. Якою далекою вона буде — у великій мірі залежить від вас, від вашого зрозуміння потреб науки і вашої жертвенности у рішальному 1972 році.

ПЕРЕД СВІТАНКОМ

Світає. І небо
поволі згаса.
Тьмянішає місяця
срібний серпанок.
Не знаю, в степу
заряхтіла роса,
Чи синьо проміняться
очі скитянок.

А мак над могилою
з болю згорів,
І сивий туман —
ніби саван печальний,
Мов білі черниці,
при світлі зорі
Завмерли в молитві
похилені мальви.

Що ти для мене
готуєш, мій дню?
Чим розплачуся
за зустріч з тобою?
Золотом скитським?
Двигтінням вогню?
Чи долею, може?
Чи, може, — собою?

БОРИС МОЗОЛЕВСЬКИЙ
Київ

Степан М. Горак

А ВСЕ ТАКИ ВИХОДИМО!

Звичайно, бути критичним — річ добра, але залишатися завжди песимістом таки гірша, а то й не оправдана. От, наприклад, „Свобода" з 4-го січня 1972 р. вмістила з нагоди чисельної участи українських професорів в останній конвенції Американської Історичної Асаціяції в грудні 1971 р. досить оптимістичну редакційну статтю „Виходимо у світ". Стаття, яка в принципі віддзеркалювала вірно наші успіхи, знайшла свого критика в особі пані Марії Пискір з дописом „Виходимо чи тупцюємо на місці?" („Свобода" з 17-го лютого 1972 р.).

Незалежно від добрих інтенцій і симпатій, що їх авторка має до української науки і справи, вона чомусь воліє малювати все на чорно, і навіть стверджує, що ми все ще „тупцюємо на місці". Песимізм пані Пискір зрозумілий, коли взяти під увагу її особисті переживання в одному з університетів Америки, але чому один неуспіх вживається для того, щоб знівелювати працю багатьох і переочити наявні успіхи — таки залишається невиясненим.

Поскільки авторка листа в двох місцях покликається на мене, уважаю за свій обов'язок дещо вияснити та виправити. Поперше, я не радив „помагати студентам відповідними брошурками", бо в „брошурки" я не вірю і ніколи не думав, що таким дешевим способом доб'ємося зміни нам неприхильних відносин в американських університетах. Будучи професором історії і активним учасником американського наукового життя, я й не уявляю функцію „брошурки" в науковому світі. Нам треба не „брошурок", а наукових праць, статтей у наукових журналах і не в останню чергу доповідей на професійно - наукових з'їздах американських професійних організацій.

Звичайно, нам потрібно щораз більше українських науковців - професорів в університетах, і шкода, що наші студенти на 85% кінчають свої студії на найнижчому рівні — бечелер. Про це я вже згадував десятки разів, але відгук все ще мінімальний. Правда, українські науковці в останніх десяти роках видали вже досить поважне число наукових праць включно із статтями, які появилися в таких престижевих журналах, як „Славік Рев'ю", „Іст Юропієн Квортерлі", „Кенедієн Славонік Пейперс" та інші.

За нашим обчисленням виходить, що за той час видано 15 книжок, написано 10 статтей і виголошено більше як 20 доповідей на з'їздах американських професійно - наукових організацій як АГА, АААСС, АПС, ААТСЕЕЛ, АЕА і ін., не включаючи праць, виданих українською мовою, дописів у таких поважних журналах як „Український Історик" чи доповідей, виголошених в рамцях УВУ, НТШ і УВАН. Щоб охопити це все, вже тепер треба значного розміру бібліографії, і підготовлювана УІТ бібліографія України викаже, що наш доробок вже досить солідний, і стидатися нема чого. І тому твердження пані Пискір про наше „тупцювання" не видержує жадної критики.

Певно, є в нас багато недоліків і побажань, але заперечувати осягнуте річ неоправдана. Прикро, бачити професорів українського роду з „націоналістичним" минулим, які принципово уникають української тематики і воліють працювати роками над ворожими нам темами чи темами, що жадного відношення не мають до українства. Один з них захопився російським марксистом М. Покровським, другий — московським князівством, а третій відписує Київську Русь - Україну до історії Росії. Такі й подібні випадки прикро вражають, зокрема тоді, коли тих людей одного за другим покликається навчати нашу молодь в Гарварді за українські гроші.

Так, такі речі існують, і нашим спільним обов'язком є старатися заставити всіх до праці над українською тематикою в першу чергу. Адже маємо вже Гарвард, де можемо викладати все, що вважаємо за необхідне, щоб поставити україніку на найвищому і потрібному з національної точки зору рівні. Маємо також виклади українських предметів в кількох університетах і можемо їх мати в десятках університетів, якщо наша студентська молодь того бажала б і вимагала. На жаль, треба признати, що наші студенти все ще не на висоті завдань.

Правдою є, що поза УНСоюзом мало-хто з українських суспільних, фінансових, політичних чи культурних установ цікавиться щиро питанням українських студій в американських університетах. Правдою є також, що великі українські громади роками не влаштовують науково - культурних імпрез, а як хтось і заризикує, то залі залишаються порожніми. В тому напрямку Українська Американська Асоціяція У н і в ерситетських Професорів почне скоро діяти, організуючи відповідні симпозіюми - зустрічі з українською громадою. Побачимо, який буде відгук, і тоді будемо знати, хто є „винним за наші нарікання".

Нарікання виключно на зрусифікованих інструкторів в університетах не видержує вже критики, і приклад, про який згадує пані Пискір із студентом з Дітройту, більше як відомий. Так, це правда, що я вислав тому студентові наукові матеріяли, які дійсно стали йому корисними. Зустрівши його, професора Р. В. Буркс в Ню Йорку, а він, як виявилося, є моїм приятелем, я довідався, що цей студент виголосив свою тему дуже задовільно. Себто про „страх" і

(Закінчення на стор. 4-ій)

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(29)

З низько спущеною головою поверталась Женя додому, думаючи, що ліпше бути наймичкою у доброї жидівки, як жити в багатому домі у тієї тітки із злими очима. Повернулась до заїзду і, дивлячись на нещасну матір з погаслими, безвиразними очима, збирала всю силу волі, щоб бути до неї ніжною та уважною.

Один раз зустріла Женя товаришку, яка запросила її до себе. Родина товаришки не була заможна, але жили вони добре, бо товаришка мала кілька лекцій у приватній школі з платнею вищою, як в урядових школах.

— Як же ти дісталась на ту посаду? — спитала Женя. — Ти ж маєш тільки гімназіяльний диплом. Ось я ходжу цілими днями по установах і по школах, була також у редакціях газет, і ніде ніякої посади вільної нема. Всюди бачила багато панночок, але для себе нічого не можу знайти. А мама тяжко хвора, і я конче мушу заробляти.

На це озвався батько товаришки:

— Якщо можу вам порадити, то найперше залишіть цю систему ходити та шукати посаду. Таким способом дуже трудно кудись дістатись. У нашому місті все залежить від протекції. Ось і моя донька дістала свої лекції зовсім випадково через спільних знайомих. Коли десь має звільнитися посада, то звичайно її вже заздалегідь обіцяють тому, хто має впливовішого протектора. Отже, вам треба шукати не так посаду, як протектора. На учительські посади найлегше можна дістатися через протекцію П. М., — і він назвав прізвище Жениного „дядюшки".

Женя почервоніла, але з усього було видно, що той добродушний пан ані гадки не має, що це — Женин родич.

Женя подякувала і пожалувала, що зразу не пішла до „дядюшки" в канцелярію, а тепер, очевидно, вже незручно до нього звертатись.

Тим часом приватних лекцій усе прибувало, так що якось можна було жити. Ходити по установах та оббивати пороги Женя перестала. В міжчасі жидівка з заїзду напитала десь дімок серед малого садка в старій частині міста. Дімок був запущений і дуже старий, власниця жила десь далеко і була рада, що знайшовся охочий найняти його хоч за малі гроші. Женя була щаслива, що в ці гарячі літні дні мати зможе перебувати в саду на свіжому повітрі, як то радив лікар, і ніщо не буде її трбувати. З садка був гарний вид на річку Смотрич та на Руські фільварки, які терасами веселих, зелених садків вкривали протилежний берег річки. В садку було досить овочевих дерев, і Женя мала ту радість просто з дерева носити достиглі, сочисті плоди своїй бідній матері, яка майже ввесь час лежала в садку. Погода стояла чудесна і бліде обличчя пані Надії навіть трохи засмалилось. Женя все старалась її розважити, оповідала всякі цікаві історії, стараючись знайти хоч найменший прояв життя в її погаслих очах, але все марно.

Так минало літо, наближався початок шкільного року, і Женя майже втратила надію на посаду. Але світ не без добрих людей. Хтось повідомив її, що в одній із міських шкіл має звільнитися вчительське місце. Тоді вона пішла до директора тієї школи, розповіла йому про свої обставини, про те, що біґом року сподівається одержати диплом високої школи, і просила допоручити її кандидатуру на те місце.

Енерґійна дівчина сподобалася директорові, і він представив її інспекторові, не маючи поняття, що це — його родичка. Таким чином Женя без протекції дісталась на певну посаду, де успішно працювала довгі роки.

Праці у Жені було дуже багато: крім школи та приватних лекцій, готувалася до державних іспитів на курсах, але на те майже ніколи не ставало часу. Треба було дбати про маленьке господарство, а головно доглядати матір, як малу дитину.

Осінь, як звичайно в Кам'янці, була тепла, тиха, і Женя помічала, що мати стає щораз міцнішою. Того року дуже вродили сливки. Женя не мала часу з ними щось робити і стиглі овочі потроху обсипались, так що багато їх валялося на землі між травою. Женя часом їх збирала і висипала на дах сушитись, але здебільшого вони марно гинули. Одного дня, повернувшись із школи, Женя зі страшним схвилюванням побачила, що мати збирає сливки. Вона кинулась до матері, а мати з докором промовила:

— Та ж то гріх так марнувати дар Божий! Чом не звариш з того повидла? Такі чудесні достиглі сливки...

Зворушена Женя аж заплакала, кинулась цілувати материні руки. Але мати того не зрозуміла, поводилась так, ніби нічого не сталося, ніби вона ніколи не була хворою і завжди тут жила й господарювала. Сказала, що зараз же, негайно з тих сливок треба варити повидло.

Женя не перечила, вона просто не вірила, що мати раптом повернулася з небуття, і найбільше боялася, щоб не спитала про Жоржа. Побігла роздобувати посуд і, повна радости, заходилась разом із матір'ю варити повидло.

Власне цей господарський інстинкт, защеплений з наймолодших літ у підсвідомість, був тим стимулом, що повернув пані Надію до реального життя.

Це повернення, крім утіхи, на жаль, принесло з собою також хвилини великого страждання.

В міру того, як пані Надія приходила до себе, вона почала згадувати все минуле, і не раз Женя заставала її подразнену, заплакану і мусіла слухати тяжкі докори за те, що не дала їй спокійно вмерти. Часами напади того відчаю були такі бурхливі, що Женя жахалася, що хтось із сусідів те почує, може подумати, що мати збожеволіла і буде вимагати, щоб її забрали до психіятричної лікарні.

Один раз, коли мати особливо дорікала Жені, чому вона відвезла її з Києва, чому вони не залишилися почекати, поки Жорж повернеться зі своєї командировки, дівчина не витримала несправедливих докорів і рішилась хоч частинно переказати свою останню розмову з братом. Вияснила, що Жорж сам наказав їм виїхати з Києва, що вона протестувала, бож мусіла кінчати курси, щоб дістати диплом, але він сказав, що вона може на іспит приїхати, що коли б вони залишились у Києві, то його нова рідня може якимнебудь способом довідатися, що у нього бідні родичі, і тоді він буде перед ними скомпромітований.

Це страшно вразило матір, але вона все те зрозуміла, бо знала добре світ і людей, і тоді вся її досада звернулася на ту великопанську родину, яка забрала їй любого сина.

На цьому пані Надія трохи заспокоїлася. Згодом вона зовсім поправилась і найняла собі на передмісті дімок з великим садом та городом. Там можна було провадити господарство, і вона повернулась у свою звичну сферу інтересів.

Згодом зі свого саду пані Надія створила чудовий куток повний квітів, підібраних дбайливо в гармонійні комбінації барв. Така краса і чудовий аромат приваблювали сусідів та перехожих поглянути хоч через пліт на те щедре багатство землі, любовно виплекане пильними руками працьовитої жінки, яка довгі роки жила рабським життям, замкнена в малій, темній кухні, без сонця, без радости, без нагороди.

(Далі буде).

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що
в неділю, 27-го лютого 1972 р. на 87-ому році життя
по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР, СВАТ, СТРИЙКО і ВУЙКО

бл. п. ОЛЕКСАНДЕР ВАЩУК

народжений 14 листопада 1885 р. в Глібовичах Великих, пов. Бібрка, Україна, сотник УГА, професор високих шкіл в Україні, довголітній політичний в'язень большевицьких і німецьких тюрем і концентраків.

ПАНАХИДА в середу, 1-го березня ц. р. в похоронному заведенні Quinn & Sons (ріг Бродвею і 36-ої вулиці) в Асторії, Н.Й., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в четвер, 2-го березня ц. р., о год. 9:30 ранку. Тіло буде перевезене з похоронного заведення до української католицької церкви Чесного Хреста (ріг 31-ої Евню і 30-ої вулиці), Асторія, а відтак, по Службі Божій, на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Тяжким горем прибиті:

Дочка — Олександра з чоловіком д-ром Віталієм Богдановим
Сваха — Олена Богданів
Внук — Володимир
Сестри — Евгенія з чоловіком Василем Креховецькі
Олена Дзіваківська в Україні
Марія Яцульчак в Канаді
Павліна Крохмальницька в Україні
Брати — д-р Корнель Ващук з дружиною Софією в Канаді
о. Лев Ващук в Україні
Братова — Стефанія Ващук
Сестрінниці і сестрінки — Ірена з чоловіком Богданом Копитко і синами
Марія, Ольга і Леся з дому Дзіваківських з родинами в Україні
Софія з чоловіком Михайлом Дячук в Україні
Корнель Креховецький з дружиною і дітьми
Юрій Яцульчак з дружиною і дітьми в Канаді
Роман Крохмальницький з дружиною і дітьми
Братанниці і братанки — Христя з чоловіком Карлом Барташ
д-р Люба з дому Ващук в Україні
Борис Ващук з дружиною і дітьми в Канаді
Евген Ващук з дружиною і дітьми в Канаді
Роберт Ващук
Ближча і дальша родина в Америці й Україні.

УНСОЮЗ І ВЕЛИКА ГРОМАДА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Рождества Пресвятої Діви Марії. Там же на цвинтарі були теж виголошені останні прощальні слова: головного предсідника УНСоюзу Иосипа Лисогора, голови Виконавчого Комітету УРСоюзу Антона Батюка і голови Контрольної Комісії мгра Івана Геврика від членства УНСоюзу в Канаді. Всі три підкреслювали у своїх прощаннях заслуги Покійного в громадській діяльності і в праці для УНСоюзу та активність в американській Республіканській партії, де Покійний займав провідні пости у відділі національностей та в українському відділі.

Після похорону всі його учасники були на поминальному прийнятті, яким проводив інж. Степан Куропась. Він представив членів Головного Уряду УНСоюзу та близьких співробітників бл. п. Петра Пуцила в Чикаго, а потім попросив до слова спершу 97-літнього тестя Покійного, Николу Гуманюка, останнього із організації „Гайдамаків", яка об'єдналася після 16 років існування із УРСоюзом, Генрика Грефа від Щадниці, в якій колись працював Покійний, Івана Іванчука, який прощав бл. п. Петра Пуцила — касира УККА від його Екзекутиви, — Андрія Джулу — довголітнього приятеля Покійного, Миколу Левицького — головного радного УНПомочі та Івана Кравчиника — кол. співробітника Покійного. Інж. С. Куропась теж представив приятелів Покійного Миколу і Гелен Олеків, які впродовж чотирьох днів разом зріднею брали участь у всіх панахидах і похороні.

ПРИМІТКА РЕДАКЦІЇ:

З огляду на часто вживане тепер у міжнародній пресі ім'я червонокитайського прем'єра, у „Свободі", починаючи від 29-го лютого ц. р., вживатиметься замість дотеперішнього написання Чу Ен-лай, поправне: Чжоу Ень-лай.

З глибоким смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 26-го лютого 1972 р., по короткій недузі упокоївся в Сейнт Петербурзі, Флорида

бл. п. інженер МЕТОДІЙ П. ПЕТРЕНКО

народжений 22-го травня 1890 року в селі Івахники, обл. Полтава, Україна.

Служба Божа відбудеться в п'ятницю, 3 березня о год. 9 рано в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж., а опісля похорон на Українському Православному Цвинтарі там же.

В глибокому смутку:

МАРІЯ — дружина
ІГОР — син з дітьми
ЛІДІЯ — донька з дітьми

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Доповідь д-ра Ярослава К. Туркало:

„ГОРА СІНАЙ ТА МАНАСТИР св. КАТЕРИНИ"
(враження з подорожі на Сінайський півострів та з відвідин найстарішого християнського манастиря VI. століття)

Доповідь буде ілюстрована кольоровими фотографіями.
Доповідь відбудеться

в суботу, 4-го березня 1972 р., о 4-ій год. дня
в приміщенні Академії:
206 Вест 100 вул., Ню Йорк, Н.Й.

З невимовним жалем і в глибокому смутку
ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в п'ятницю 25 лютого 1972 року упокоїлася в Бозі,
прийнявши Найсвятіші Тайни, по довгій і тяжкій недузі
на 71-ому році життя

НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

БЛ. П. СТЕПАНІЯ БОРЕЦЬКА

З КВІТОВСЬКИХ

ПАНАХИДА буде відправлена у п'ятницю 3-го березня 1972 року о год. 8:30 вечора в похоронному заведенні Насевича при 109 East Tabor Road у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться в суботу 4 березня ц.р. о год. 8:30 рано з цього ж заведення до церкви св. о. Миколая при 24-ій і Поплар вулиці, і звідти тлінні останки Покійної будуть перевезені на вічний спочинок на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейзі.

Про св. молитви за упокій душі Покійної щиро й сердечно просимо Рідних, Друзів, Знайомих та Парафіян

горем прибиті

Методій і Олександер — сини
Марія Ворик — сестра
Євген і Іван Квітовські — брати в Україні
Зореслава і Петро — внуки
д-р Віктор і Оля Лебедовичі
Катря й Іван Сливки
Іванка й Осип Ворики
Ірена і Володимир Ворики
Константин й Осип Квітовські
Люба і Дануся Квітовські — братанки і братаниці
Дмитро Борецький з родиною в Україні — шваґер
Йосафат Борецький з родиною в Чехії — шваґер
Ксеня Возняк з Борецьких в Україні — шваґрова

Замість квітів на могилу Покійної просимо складати пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа VII.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ПАССЕЙК - КЛІФТОН, Ню Джерзі

— влаштовує —

в неділю, 5-го березня, 1972 р.
о год. 6-ій вечора
в Українській Централі при 240 Говп Евню
в Пассейку

ШЕВЧЕНКІВСЬКУ АКАДЕМІЮ

У ПРОГРАМІ:

- Святочну промову виголосить Яро Гадуняк.

В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ:

- ДІВОЧИЙ ХОР „ЄВШАН ЗІЛЛЯ" — диригент маестро Борис Садовський
- ДЕКЛЯМАЦІЇ — Сумівка Ірина Халута і пластунка Рома Грабарчук.

ПРОСИМО УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ ПАССЕЙКУ Й ОКРУГИ ЧИСЛЕННО ПРИБУТИ НА ЦЮ НАШУ НАЦІОНАЛЬНУ ВРОЧИСТІСТЬ, ЩОБ ГІДНО ЗВЕЛИЧАТИ НАЙБІЛЬШОГО СИНА УКРАЇНИ.

ЕКЗЕКУТИВА

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ НЮ ЙОРК

П'ятниця, 3-го березня, год. 7:30 веч.

З огляду на велике зацікавлення Громадянства
відбудеться
повторення вечора, присвяченого пам'яті композитора

БОГДАНА ВЕСОЛОВСЬКОГО

Програма буде доповнена новими творами композитора.
Слово про його творчість:
Т. ТЕРЕН-ЮСЬКІВ

З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ
5-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ ВІДДІЛУ ОЖ ОЧСУ В ЙОНКЕРСІ, Н.Й.

в неділю, 5-го березня 1972 р.
о год. 4-ій по пол.
в Українськім Народнім Домі
при 301 Паллисейд Евню
відбудеться

КОНЦЕРТ ЛЕГКОГО ЖАНРУ

виконавцями якого є:

- гуморист Іван Керницький-Ікер
- Чоловічий квартет „Каравана" — музичний керівник Богдан Бемко
- Танцювальна Група „Київ" — керівник Роман Строцький
- Програмою проводитиме п. Володимир Гентиш.

ПРОСИМО ВСІХ ДО ЛАСКАВОЇ УЧАСТИ.

УПРАВА

З глибоким смутком повідомляємо,
що дня 10-го лютого ц.р., по короткій недузі,
упокоїлася в Бозі на 96-ому році життя
НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА, БАБУНЯ Й ПРАБАБУНЯ

бл. п. ОЛЕНА СТИСЛОВСЬКА уроджена Бородайкевич

дружина бл. п. о. Миколи Стисловського, пароха Дев'ятник і Стрілиського декана.

ПОХОРОН відбувся у Львові дня 12-го лютого ц.р. на Янівському цвинтарі.

Поминальне Богослуження

буде відправлене
в СУБОТУ, 4-го БЕРЕЗНЯ ц.р., о год. 7:20 ранку в церкві св. Юрія в Ню Йорку.

До участи в Богослужбі запрошують:
СОФІЯ КОРОЛЮК — донька
ІРИНА і МИХАЙЛО РИНАСЕВИЧІ — внучка з чоловіком
ОЛЕНА й СТЕПАН — правнуки

Замість квітів на далеку могилу Дорогої Покійної складають:

$50.00 на „Церкву в потребі" та
$50.00 на церкву св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й. — донька Софія Королюк
$25.00 на церкву св. Івана Хрестителя в Гантері, Н.Й. — Ірина та Михайло Ринасевичі внучка з чоловіком.

У 20-ліття існування Українського Співочого Товариства ***КОБЗАР у Філядельфії***

5-го березня 1972

Год. 5:00 по пол

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

Мішаний Хор КОБЗАР
Мистецький керівник і диригент: Д-р **АНТІН РУДНИЦЬКИЙ**
При фортепіяні: **РОКСОЛЯНА ГАРАСИМОВИЧ**
Соліст: **РОМАН РУДНИЦЬКИЙ**

Квитки у передпродажі у крамниці ОРІОН, 4925 Old York Rd.

ПРИСВЯЧЕНИЙ РОКОВИНАМ 80-ЛІТТЯ НАРОДИН БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО

Заля: La Salle College
Olney Ave. & 20th St., Philadelphia

СУБОТА 4-го березня 1972
ДІТРОЙТ
Chadsey High Auditorium
6:30 вечора

Увага! **ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ** Увага!

Театральна Студія Молоді
ПРИ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА И ОЛЬГИ В ЧИКАГО
ставить інсценізацію повісті **А. ЧАЙКОВСЬКОГО**

ЗА СЕСТРОЮ

60 ЮНИХ АРТИСТІВ — СПІВИ — ТАНЦІ — ОРИГІНАЛЬНІ СТРОЇ
Мист. керівник *Любомир Цепинський*
До численної участі у виставах запрошує Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Чікаґо, Ілл.

НЕДІЛЯ 5-го березня 1972
КЛІВЛЕД
Schaaf Junior High School – Parma
3:30 по пол.

А ВСЕ ТАКИ ВИХОДИМО!

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„дискримінацію" тут не можна говорити.

Отже виходить, що більшість наших студентів „не відкриває рота" не так через брак матеріялів чи „страх перед професором', а радше з інших мотивів, як недбайливість, відсутність охоти солідно попрацювати чи внаслідок комплексу меншовартости. Про це треба писати, а не закидати нам усім, що ми „тупцюємо", Тупцюють ті, що нічого не читають, ні за чим не слідкують, нічим не цікавляться, бояться своєї тіні і звикли плакати та нарікати на „воріженьків".

Пані Пискір повинна знати, що в останніх роках таки дійсно зайшли ефектовні зміни. От взяти як приклад АААСС. Ще вісім років тому ми там майже не існували, і домінуючим аспектом був виключно російський. Тепер ми там є, дісмо і будемо діяти. Нас уже перестали переочувати навіть тоді, коли декому це не подобається. Три останні з'їзди АААСС були свідками присутности української теми, науковці і навіть, як у Денвері, виставки української книжки, яку влаштувало УІТ. Треба також мати на увазі, що нас там всього 32 члени і сподіватися більшого за такий короткий час несерйозно. Та мала група людей без жадної піддержки збоку українського суспільства зробила більше, як пані Пискір думає і знає.

Не тут пояснювати, чому російська історична школа стала домінуючою, але тут є час і місце пригадати нашій громаді, що ми маємо шанси надбати все те, що втратили або ніколи не посідали, себто поширити правду про Україну, при умові, що ми всі візьмемося за цю справу негайно і ефектовно.

Одним словом, без фінансової піддержки кілька науковців не змінять усе протягом ночі, але при щедрій фінансовій допомозі ми вже всилі написати і видати кілька солідних праць з історії України і інших ділянок. Американські фундації і університети не поспішають фінансувати таких праць, зате велика українська громада може це легко зробити, відгукуючись на заклик наших наукових та професійних організацій.

ПРОВОКАЦІЯ — ГОЛОВНА ЗБРОЯ КГБ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Наївно звучить твердження деяких „совєтологів", що дозвіл пересилати в СССР посилки з одягом, навіть автомобілі і широка видача віз на відвідини рідних диктуються лише бажанням большевиків „випомповувати" з еміґрантів американську, німецьку чи французьку дорогу валюту.

Немає сумніву, що, крім того, і то може в першу чергу, йдеться їм про те, щоб запечатати уста еміґрантам на критику совєтського режиму, відсунути їх від активної політичної діяльности і — навербувати з-поміж них свідомих чи несвідомих співробітників, тримаючи як свого роду закладників їхніх рідних в СССР. А несвідомий аґент — це вже той еміґрант, який задля добра і безпеки своїх рідних, повернувшись до Америки і кривлячи душею, вихваляє совєтські „досягнення", отже, об'єктивно виконує ролю совєтського пропагандиста.

Про випадки провокації супроти туристів і відвідувачів можна було не раз читати в українській і чужій пресі. Для цього фахівці з КҐБ мають багато способів: „підкидання" нелеґальної літератури, „викривання" антисовєтських розмов через підслухові апарати, встановлені в готелях для туристів, шантажування туриста колишніми зв'язками з ОУН, намаганням „нав'язати контакти" з дисидентами та ін.

Перестогою для українських відвідувачів Совєтського Союзу є недавнє заарештування народженого в Німеччині від українських батьків бельгійського підданого Ярослава Добоша. Цьому студентові Лювенського університету, що його судитимуть, всупереч будь-якій логіці і всупереч міжнародному праву як „совєтського громадянина" (!), закидають „ведення ворожої соціялістичному ладові діяльности". Провокатори з КҐБ, підготовляючи судовий монстр - процес, заявляють у пресі, що в зв'язку з Ярославом Добошем „притягнуто до кримінальної відповідальности Івана Світличного, Вячеслава Чорновола, Євгена Сверстюка та інших".

Не маючи змоги судити цих людей за те, що вони вимагають привернути в СССР законність і додержуватися конституції, каґебівські провокатори зв'язують їх з бельгійським студентом українського роду, щоб провести той суд над усією українською політичною еміґрацією, всіма „буржуазними націоналістами", передусім бандерівцями. Вож Добош, пишуть каґебівські провокатори в „Радянській Україні"; „прибув до СССР для виконання злочинного завдання антирадянського центру ОУН - бандерівців, що перебуває на утриманні імперіялістичних розвідок".

Знаючи методи слідства, як їх переводить КҐБ, треба припускати, що Ярослава Добоша, відгородженого від усього світу тюремними мурами, вже піддавали і піддають досвідченій „бeffекханіки" та „психополітики" жорстоким тортурам, щоб потім на підставі його „зізнань" спрепарувати відповідне обвинувачення. Щодо цього КҐБ має вже величезний досвід.

Арештування Ярослава Добоша повинно ще більше піднести хвилю протестів серед української еміґрації, змобілізувати її для оборони всіх незаконно арештованих і переслідуваних в Україні — на терені міжнародних установ, у колах провідних політичних діячів і дипломатів західнього світу.

Постійне і першочергове завдання українських журналістів і дослідників злочинної московсько - большевицької системи — невпинно викривати перед світовою опінією і прибивати до ганебного стовпа каґебівських провокаторів і їхніх зверхників у Кремлі.

Збірка Національного Датку УККА в 1971 році перевищила сто тисяч долярів

Український Конгресовий Комітет Америки подає Українському Громадянству Список Громад, очолених Відділами УККА, які впродовж 1971 року зібрали на УНФонд 300 долярів і більше.

Минулорічна збірка перевищила СТО ТИСЯЧ долярів і досягла суми: 105,584.91 дол., а в місяці грудні 1971, було зібрано: 53,584.91 дол. Ця сума є найвищою у збірці Національного Датку за минулих 17 років.

Це говорить не лише про кількість зібраних грошей, але й про труди, що були вложені Збирачами Національного Датку в поодиноких громадах. Жертвенність Українців в Америці була і є дуже щедра і все залежить від організації збірки. Так, наприклад, в Західній Пеннсилвенії добра організація збірки збільшила суму в п'ять разів, порівнюючи з попередньою збіркою в 1970 році.

Вже список Відділів УККА був надрукований, як з Відділу в м. Сиракюзи, Н. Й., поступила додаткова сума збірки за рік 1971, яка загальною сумою в 3,000.00 долярів ставить цей зразковий Відділ на належне йому місце, після Боффало, Н. Й.

Ще й цього року ми маємо громади, які переводять майже стовідсоткове оподаткування своїх громадян, як Лорейн, Огайо; Виллиментик, Конн.; Пассейк — Кліфтон, Н. Дж.; Амстердам, Н. Й.; Меннвил — Соммервил, Н. Дж.; і інші. Але, на жаль, є ще великі громади з малими сумами, де кількість жертводавців може легко подвоїтися.

На цьому місці висловлюємо признання і подяку всім тим, хто трудився над збіркою Національного Датку, бо без їх жертвенного труду не було б цьогорічного успіху. Щира подяка і признання для жертводавців, бо без їх зрозуміння ваги громадських установ, якими є Відділи та Централя УККА, не була б можлива їх конечна, потрібна і корисна праця для великої справи ширити правду про Україну

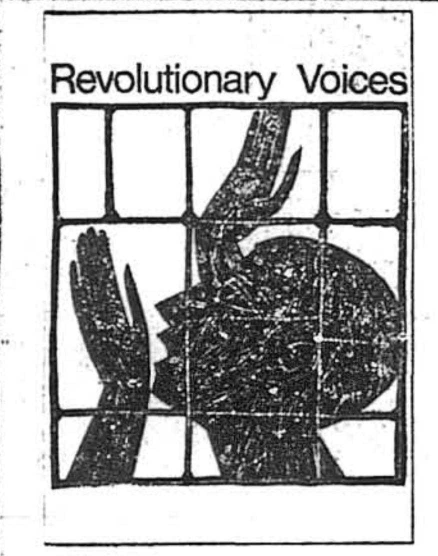
Список Відділів УККА

ЯКІ В 1971 РОЦІ ЗІБРАЛИ НА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД 300.00 І БІЛЬШЕ ДОЛЯРІВ:

Ч. п.	Місцевість	Голова Відділу	Референт УНФонду	Сума в 1971	Сума в 1970
1.	Філядельфія, Па.	д-р І. Скальчук	інж. М. Нич, мгр. В. Яців, І. Шаран	$10,121.00	$11,564.00
2.	Ню Йорк, Н. Й.				
	Метрополітальний:	адв. Р. Гуглевич	Е. Манацький, Л. Пришляк	8,109.00	8,031.00
	Бруклин:	І. Макар	мгр. Я. Зарицька	1,891.00	1,980.00
				10,000.00	10,011.00
3.	Чікаго, Ілл.	Т. Шпікула	мгр. В. Ничай	5,676.00	4,270.00
4.	Дітройт, Міч.				
	Схід і Гемтремк	інж. Б. Федорак	Я. Кривий	4,286.00	4,095.00
	Метрополітальний:	інж. Б. Петріна	І. Лотоцький	1,069.00	1,055.00
				5,355.00	5,150.00
5.	Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.	мгр. Я. Рак	В. Данилюк	5,233.00	4,550.00
6.	Гартфорд, Конн.	інж. Я. Лучкань	Я. Полюга	3,700.00	3,536.00
7.	Рочестер, Н. Й.	адв. В. Андрушин, мгр. М. Козиарський	М. Ґудзоватий	3,150.00	2,715.00
8.	Боффало, Н. Й.	Р. Конотопський	В. Пристайко	3,077.00	2,214.00
9.	Клівленд-Парма, Огайо	мгр. В. Ліщинецький	В. Лагошняк, П. Лютий	2,530.00	1,845.00
10.	Джерзі Сити, Н. Дж.	д-р Е. Котик	С. Миколишин	2,355.00	2,215.00
11.	Західня Пеннсилвенія: Піттсбурґ, Аліквіппа, Ембрідж, Карнеґі	А. Никончук	В. Коваль	2,352,00	482.00
12.	Ню Гейвен, Конн.	д-р М. Снігурович	сотн. І. Стратичук	2,310.00	2,153.00
13.	Лорейн, Огайо	проф. А. Кармазин	С. Ганчарик	2,249.50	2,075.00
14.	Сиракюзи, Н. Й.	д-р І. Гвозда	І. Шушняк, О. Минько, І. Щербаневич	2,125.00	3,065.00
15.	Янґставн, Огайо	адв. М. Юрчишин	І. Ліщак	1,665.00	1,855.00
16.	Бостон, Масс.	інж. К. Гусак	М. Франківський	1,570.00	1,533.00
17.	Міннеаполіс-Ст. Пол, Мінн.	М. Каркоць	С. Михайльонка	1,328.00	937.00
18.	Балтимор, Мд.	В. Чорнодольський	С. Басараб	1,315.00	1,210.00
19.	Пассейк-Кліфтон, Н. Дж.	Марія Стефанів	Ст. Покора, В. Марушак	1,232.00	1,130.00
20.	Вашінгтон, Д. К.	д-р Ст. Курилас	І. Малиновський	1,230.00	1,095.00
21.	Милвокі, Віск.	інж. М. Семеняк	І. Черень	1,226.00	624.00
22.	Елізабет, Н. Дж.	інж. М. Пінковський	М. Хитра	1,219.00	1,038.00
23.	Виллиментик, Конн.	М. Чепіжак	П. Колісник, О. Плеш, Д. Холонович	1,045.00	1,250.00
24.	Ютика, Н. Й.	В. Козій	В. Величко	1,035.00	1,000.00
25.	Ню Брансвік-Бавнд Брук, Н. Дж.	Л. Харченко	М. Яцусь	992.00	852.00
26.	Честер, Па.	мгр. В. Сич	І. Процишин	965.00	760.00
27.	Трой, Н. Й.	П. Тарновський	І. Байляк	952.00	822.00
28.	Вотервліт, Н. Й.	В. Кошикар	В. Мокей	935.00	442.00
29.	Йонкерс, Н. Й.	С. Гаврилюк	С. Гаврилюк	872.00	612.00
30.	Гемпстед, Н. Й.	проф. Ю. Солтис	Я. Копистянський	856.00	300.00
31.	Бріджпорт, Конн.	М. Стахів	Я. Гура	840.00	901.00
32.	Трентон, Н. Дж.	О. Пліщук	А. Галайдіда	716.00	653.00
33.	Бінґгемтон, Н. Й.	В. Галич	мгр. В. Гірний	660.00	675.00
34.	Амстердам, Н. Й.	проф. С. Гнатківський	М. Кривулич	640.00	666.00
35.	Кентон, Огайо		В. Юзьків	622.00	560.00
36.	Оборн, Н. Й.	А. Сосновач		600.00	565.00
37.	Сан Франціско, Каліф.	О. Кладко	В. Т. Цмайло-Кульчицький	576.00	733.00
38.	Норвич, Конн.	М. Техловець	Ю. Турич	546.00	698.00
39.	Меннвил-Соммервил і околиці, Н. Дж.		М. Захарко, І. Матіїв	540.00	485.00
40.	Маямі, Флорида	Ст. Ковальчук		530.00	405.00
41.	Денвер, Колорадо	С. Коцюба	Б. Беймук, С. Стецюк	471.00	300.00
42.	Колчестер, Конн.	Д. Сокольський	Б. Качоровський	435.00	185.00
43.	Громади стейту Ровд Айленд			410.00	300.00
44.	Лігай Веллі, Па.	Р. Гарас	І. Федорак	387.00	340.00
45.	Коговс, Н. Й.	Ю. Бачинський	М. Сосяк	374.00	300.00
46.	Геммонд, Інд.	І. Криса	Й. Луцик	360.00	525.00
47.	Бейон, Н. Дж.	інж. М. Сірий		330.00	245.00
48.	Воррен, Міч.			325.00	355.00
49.	Редінґ, Па.	С. Івасечко	С. Кіцелюк	300.00	316.00
50.	Омага, Небраска	В. Столярський	П. Труш	300.00	290.00

Табеля впливів до УНФонду за час його 21-літнього існування

Рік	Сума	Рік	Сума
1950-51	$102,215.74	1961-62	$ 58,765.09
1951-52	128,963.79	1962-63	67,103.29
1952-53	136,268.97	1963 — 9 місяців	58,477.61
1953-54	117,031.88	1964 — 9 місяців	54,151.63
1954-55	93,449.94	1965	83,279.04
1955-56	94,902.42	1966	85,302.29
1956-57	86,390.92	1967	82,194.02
1957-58	69,110.34	1968	90,207.31
1958-59	64,572.17	1969	89,626.82
1959-60	75,582.67	1970	95,070.55
1960-61	70,804.31	1971	105,584.91

ТАРЗАН, Ч. 6708. Тарзан і Чулю пробують схопити злочинців

Ми залишимо, Чулю, перехоплюючий радіопередавчий виряд Бульва тут... поки не прибудуть спадуни...

Ти і я знаємо, що тільки одна з наших пістолів і один скорострів має набої, але Бульво і його бандити не знатимуть цього!

Коли наше щастя сприятиме нам далі, то може ми схопимо їх, одного за одним ще поки вони знищать всі докази своїх злочинів!